

BEKÖSZÖNTŐ

A LITERATURA az Irodalomtudományi Intézet műhelyfolyóirataként, a műhely munkáinak tanulságairól, általános érvényű felismeréseiről kíván beszámolni. A LITERATURA az intézeti műhelyből az élet felé fordul, s keresi az összeköttetést a szocialista társadalom és a marxista irodalomtudomány között. Kezdeményez, amikor a műhelymunkák ezt lehetővé teszik, tájékoztat, amikor a műhely tevékenysége erre módot ad, közös gondolkodásra hív fel, mihelyt a műhely gondolkodása erre megérett.

A LITERATURA szerény keretek közt, de tiszta szívvel óhajtja elvégezni feladatait. Olyan műhely munkatársait szólaltatja meg, akik hisznek a munkájukban és a tudományukban, hisznek abban, hogy a szocialista társadalom embere számára hasznosat tudnak nyújtani. Részt akarnak venni társadalmunk nagy erőfeszítésében, mely az emberi kultúra élő örökségét, a jelen és a múlt művelődésének vívmányait minél szélesebb körben akarja elterjeszteni. A tudományban eszközt és utat látnak arra, hogy az irodalomban rejlő erőforrásokat korunk embere számára megnyissák, s őt a művészet befogadásának, használásának mikéntjébe beavassák. Meggyőződésük, hogy az embernek a kultúrára szüksége van, s tudatának károsodása nélkül erről a szükségletéről nem mondhat le.

A LITERATURA folytatni kívánja azt a munkát, melyet elődje, a régi KRITIKA kezdett meg, és amely nemegyszer hálátlan munkának is bizonyult. Ébren tartani az eszmei, a művészi színvonal igényét, kezdeményezőn segíteni elő a marxista irodalomtudomány továbbfejlődését: a régi KRITIKA törekvései közül a LITERATURA ezeket a magáévá teszi, és mély megbecsülést érez az előd-folyóirat szerkesztői, belső munkatársai iránt, akik ezeket a törekvéseket oly áldozatosan szolgálták.

A LITERATURA, és a mögötte álló tudományos műhely egyértelműen vallja, hogy X. pártkongresszusunk művelődéspolitikai elveit tartja a helyeseknek, a mi szocialista építőmunkánk mostani szakaszából fakadóaknak, — olyan elveknek, melyek a szocialista gondolkodás és művelődés továbbfejlődését biztosítják. Készek vagyunk arra, hogy ezeket az elveket akár jobboldali, akár baloldali torzításokkal szemben megvédjük, és minél eredményesebb megvalósításukban közreműködjunk.

Rendkívüli jelentőséget tulajdonítunk a marxista-leninista művelődéspolitikára egyre inkább kibontakozó kezdeményezéseinek, s különösen a szocialista közművelődés kitűzött céljának. Történelmi jelentőségű vállalkozás kezdetéhez érkeztünk: az elkövetkező korszakban a szocialista kultúrának mind szélesebb néprétegek tulajdonává kell válnia, és ennek érdekében olyan tudományos, előkészítő, tervező munkára van szükség, melyből a maga részét a LITERATURA is vállalja.

Feladatunknak érezzük, hogy a műalkotások dialektikus és történelmi materialista megközelítésének lehetőségeit keressük. Gondolkodásunkban középponti helyet

foglal el a történelmi materialista módszer gazdagítása, melynek egyik előfeltétele, hogy a nemzeti keretek közül mind szélesebb, nemzetközi láthatárookra tekintünk ki. A szocialista nemzet fogalmának és eszmei tartalmának elméleti, történeti kidolgozására is vállalkoznunk kell, mert csak így igazodhatunk el az örökségül reánk szállott hagyományban, s csak így értékelhetjük, minősíthetjük helyesen népünk harcait, erőfeszítéseit, a maga jobbik énjének megvalósításáért.

Alkotói módszereiben változatos, de eszmeiségében, hitében egységes szocialista irodalomért szállunk síkra, és hisszük, hogy mai irodalmunk legtöbb irányzatában az épülő szocializmus valósága fejeződik ki, és irodalmunk túlnyomó része igenli ezt a valóságot, azonosul vele. Mindent megteszünk azért, hogy az olyan káros és esztelen, elavult és nyomorúságos ellentét-fogalmak, aminő a népies-urbánus ellentét volt, végképp lomtárba kerüljenek.

Műhelyünk a magáénak érzi Lukács György dialektikus materialista gondolatrendszerének örökségét is. Azok a viták, melyeket vele egy-egy irodalmi jelenség, egy-egy életmű értékelése körül folytattunk, szükségszerű gondolkodási drámák voltak, melyek a dialektikus materialista esztétikának irodalomtörténeti, tehát történelmi materialista alkalmazása nyomán elkerülhetetlenül adódtak.

Műhelyünk szoros kapcsolatot tart más szocialista országok, s elsősorban a Szovjetunió tudományos műhelyeivel. E műhelyek tudományos dolgozói közt mindinkább kialakulnak a közös gondolkodás, a közös alkotás intézményes formái. A LITERATURÁT nem utolsósorban e közös gondolatok és e közös munkák fórumának is szánjuk.

Sőtér István